

Skolen som regionalt prosjekt

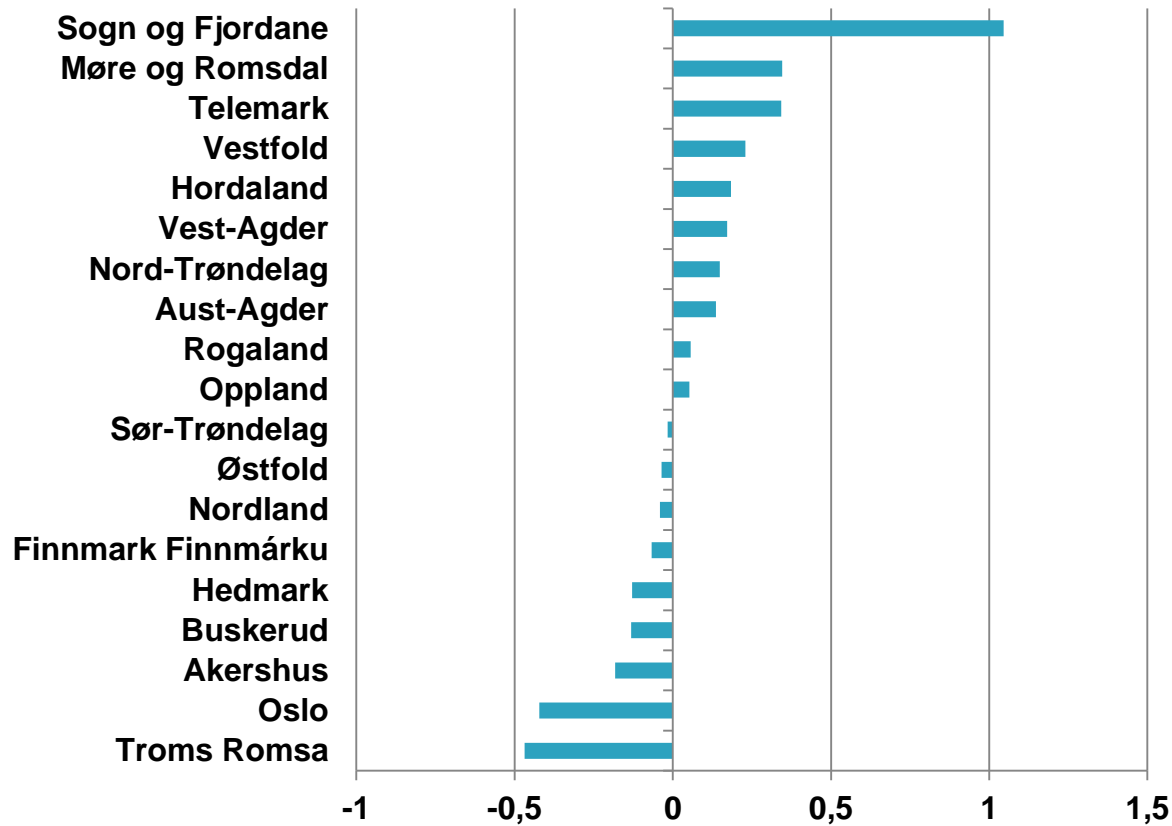
Jon P Knudsen

Oslo 12.-13. februar 2015

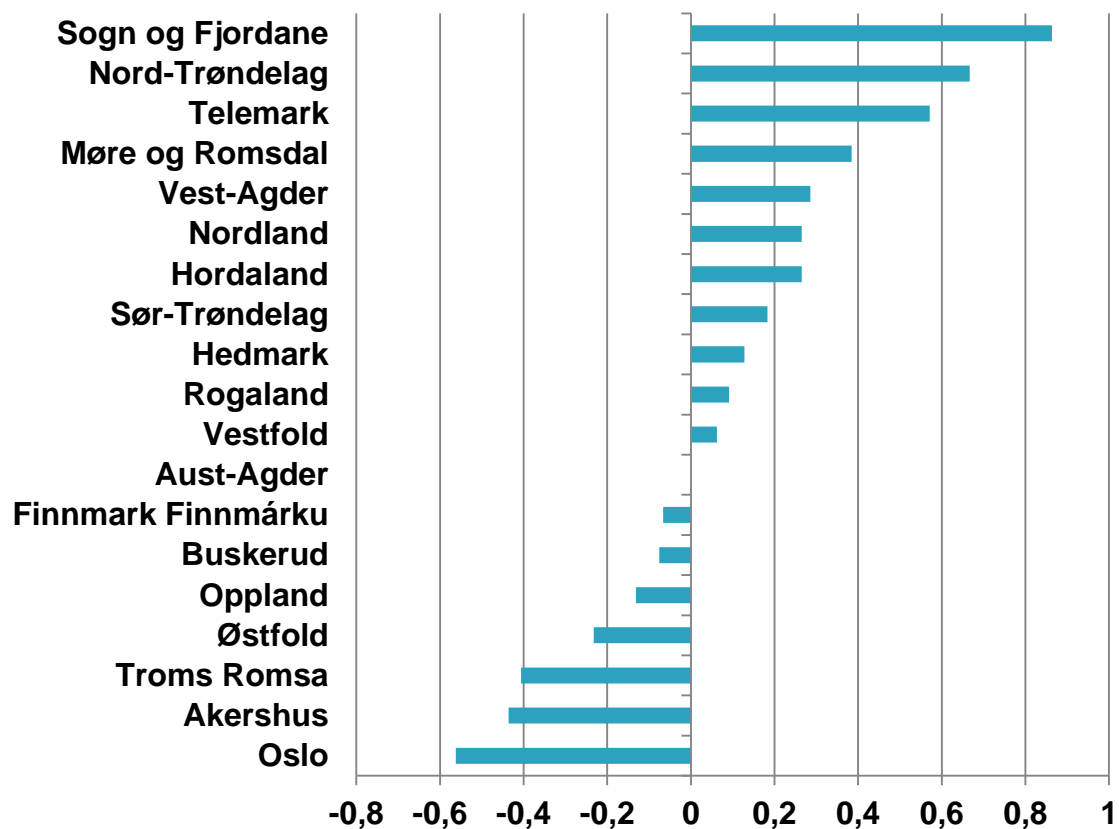
Kan en sterkere regionalisering av skolen gi oss en bedre skole?

- Aggregerte fylkesdata for skoleprestasjoner (uttakssiden) og for den regionale oppslutningen om skolen som institusjon (inntakssiden) kan antyde at skolen leverer godt dersom den har regional forankring og støtte.
- Tillit og regional innveving kan derfor være veien framover mot en styrket skole der skolen i dag sliter.
- Dette fordrer en sterkere aktivering av kommuners og fylkeskommuners eierskap i forhold til skolens innholdsdimensjon og en nedtoning av nasjonale kontrollregimer.
- Sammenlikning: Vi skaper internasjonal konkurransekraft i næringslivet ved å styrke regionale klynger og deres egenart. Kan vi gjøre det samme i skolerverket?

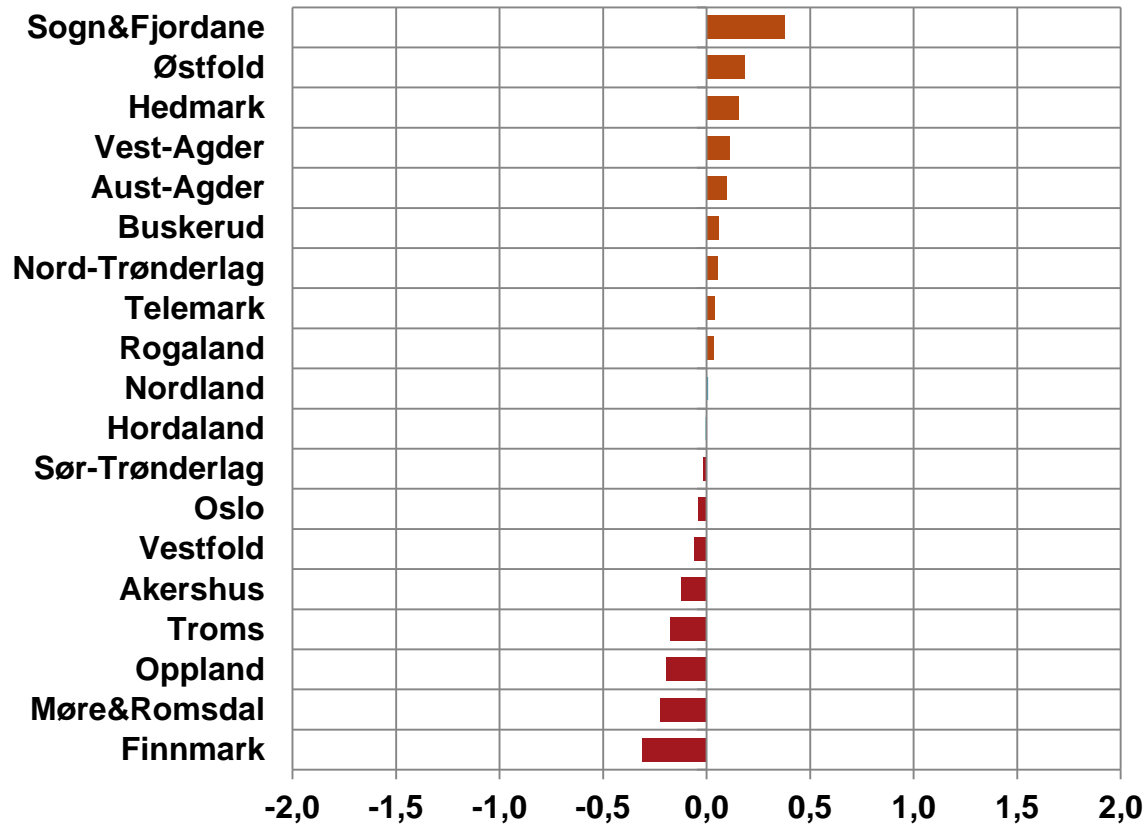
Relative number of applicants to teacher training education aiming at the 1-7 grades according to county of origin. Deviation from national average, 0. 2011 Source: so

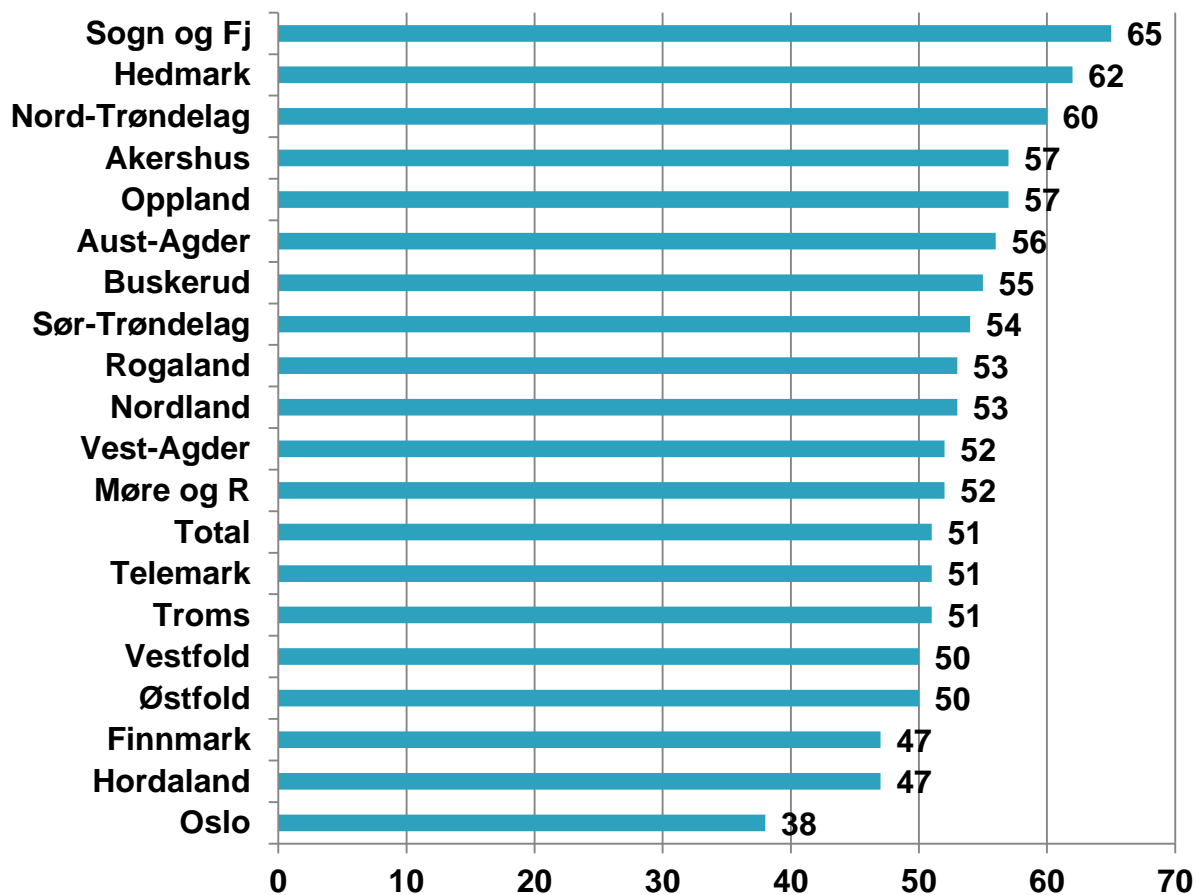
Relative number of applicants to teacher training education aiming at the 5-10 grades according to county of origin.
Deviation from national average, 0. 2011. Source: so

**Primary teacher's evaluation of the status of their profession on a scale 1-10.
Deviation from national mean: 5,4. 2011. Source: Lærerundersøkelsen (N=7 500)**

Spørsmål stilt til personer over 15 år, for å belyse grunnskolens omdømme (uavhengig av brukererfaring): *Hvor god eller dårlig mener du følgende tjeneste er for de som mottar / bruker den?: Grunnskole* Andel som har svart "God" eller "Svært god". Kilde: DIFI 2010. N= 12 500

Grunnskolen – Sluttkarakterer 2008-2013. Fylkesfordelt

	Fylke	Sammenveid karaktersnitt, standpunkt engelsk, matematikk, norsk hovedmål
Tre beste fylker	Sogn og Fjordane	3,87
	Akershus	3,87
	Oslo	3,85
Tre svakeste fylker	Telemark	3,64
	Østfold	3,62
	Finnmark	3,59

Grunnskolen – Sluttkarakterer 2008-2013. To Oslo-skoler

Skole	Sammenveid karaktersnitt, standpunkt engelsk, matematikk, norsk hovedmål
Ris	4,14
Groruddalen	3,67

Rangering av land – mellommenneskelig tillit – World Value Survey (Inglehart & Baker 2000)

- 1. Norge – og tilliten synes å være likelig geografisk fordelt
- 2. Danmark
- 3. Sverige
- 4. Nederland
- 8. Finland
- 12. UK
- 19. USA
- Importerer vi styrings- og kontrollsystemer fra land med svakere tillitsnivå enn oss selv, og får vi i så fall nissen med på lasset i form av et dårligere tillitsnivå i egen befolkning?

«Ennå har det ikke
kommet en
mønsterplan som ikke
er forenlig med min
måte å undervise på.»

(Lærer, anonym, Vestlandet)

Tesen om de to kjerneområdene og den doble periferi

- Vi har i Norge to, konkurrerende skoleideologier. Disse kan beskrives som den østlandske og den vestlandske modellen
- Aktørene og ideologiene er beskrevet av (Dale, Helsvig, Vaage, Slagstad)
- Modellene artikulerer nasjonsbyggingsinteresser med skolen som arena
- De regionene som huset de to ideologiene gjør det stadig best i uttaksdimensjonen:
 - Den østlandske modellen: klassedelte bysamfunn.
 - Den vestlandske modellen: egalitære samfunn, by eller bygd.
- Resten av landet utgjør mer eller mindre periferi fordi man her ikke på samme måte gjenkjenner skolen som sitt regionale prosjekt. Altså: en dobbel periferi.
- Særlig utfordring: arbeidslivet lite inkorporert i skoleløpene. I Nord-Norge fiskeriene. På Sørlandet sjøfarten.

Hva gjør vi nå?

- De historiske skolemodellene kan ikke kopieres – vi må finne opp nye
- Dette må skje gjennom regionalt utviklingsarbeid
- Her må skoleeierne (kommuner – i samarbeid – og fylkeskommuner ta grep)
- Vi må flytte interessen fra å måle og rapportere på uttakssiden til å fylle på fra inntakssiden
- Til videre lesning og debatt:
<http://www.aftenbladet.no/kultur/Ein-skule-for-regionen-3650447.html>